

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

MIJONA RZYMSKIE.

Dziś Kandyda i Lukrecyi P.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12.
miesięczne złp. 5.

MIJONA ŚLAWIAŃSKIE.

Dziś Siemian.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 00 R red w miarze Paryżkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
7	27 ^{''} 6 ^{'''} 263	+ 11 ^o 9	5 ^{'''} 95	Pl. Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
12	6 733	+ 16 6	6 27	„ „ mocny	„ „	
2 3	6 938	+ 17 2	6 79	Pl. Zachodni mocny	„ „	
9	7 012	+ 11 3	5 91	„ „ średni	„ „	

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

WARSZAWA 27 Września. N. Król Jęgomosć Pruski, przesłał następujący reskrypt, datowany w Kaliszu d. 20 b. m. Hr: Paszkiewiczowi: »Mości Panie Marszałku, Xię: Warszawski! Manewra na których teraz byłem obecny, odświeżyły żywo w mej pamięci świetne wojska cesarsko-rossyjskiego czyny. Sława jego nieoddzielna jest od Waszój, a chcąc przeto zawdzięczyć talenta wojenne, które tylekroć i z takim odznaczeniem się rozwinęliście dla dostojnego Waszego Monarchy i dobrej sprawy, ofiaruję Wam, przyłączoną tu, ozdobioną brylantami szpadę. Jeśli wydarzy się jeszcze sposobność onęj użycia, życzeniem Mojem jest, żebyście ją przed innymi na obronę Waszego Cesarza i Ojczyzny obrali; w przeciwnym zaś razie, żebyście ją zachowali jako zakład wysokiego szacunku i szczeręj życzliwości, z jaką zostaje Mości Panie Marszałku, Wam przychylnym.

(podp.) *Fryderyk Wilhelm.*

Dnia 29 Września. Hr: Paszkiewicz Erywański ks. Warszawski z dostojną małżonką swoją wrócili z Kalisza do Warszawy.

Codziennie wraca tu mnóstwo jenerałów i różnych wysokich urzędników.

KALISZ 22 Września. Jego królewska Mość N. król pruski w towarzystwie J. C. M. wyjechał z Kalisza. Za miastem przed obozami stały w kolumnach rossyjskie gwardye i wojska pruskie wychodzące po skończonych manewrach, pierwsze do Petersburga, drugie zaś w granice Pruss. J. C. M. objechał te wojska z N. Panią, która towarzyszyła mu konno, z W. ks. Michałem Pawłowiczem i pruskiemi książętami; inne wojska zebrane na manewrach w Kaliszu bez żadnego uzbrojenia, otaczały odchodzących swoich towarzyszków. W pośrodku wojsk dopełnione były dziękczynne nabożeństwa w obrządku grecko-rossyjskim i ewangelickim, po skończeniu którego ewangelicki pastor miał rozrzewniającą przemowę do pruskich wojsk, stosowną do świętego obchodu.

Następnie wychodzące wojska rossyjskie i pruskie przechodziły oddziałami przed N. Państwem. Dnia 23 rano o godzinie 10, J. C. M. oglądał zebranych przed Cesarzkim obozem żołnierzy, uwolnionych w nieogranic-

zione urlopy, z wojsk będących na manewrach w Kaliszu.

O 2 godzinie po południu J. C. M. przyjął deputację miasta Kalisza, następnie z pozwolenia Najjaśn. Pana książe Feldmarszałek, przedstawiał J. C. M. urzędników warszawskiej wykonawczej policyi, znajdujących się z p. o. wojennego generał-policmajstra czynnej armii, generał-majorem Storożenko w Kaliszu, którym N. Pan oznajmił szczególne swoje zadowolenie za gorliwe wypełnianie włożonych na nich obowiązków i za zachowanie policyjnego porządku w czasie zjazdu w mieście Kaliszu.

Dnia 24 Najjaśniejszy Pan z N. Panią, z W. ks. Olgą Mikołajewną wyjechał z Kalisza do Töplitz w Czechach; a J. Cesarzowiczowska Mość W. ks. Konstanty Mikołajewicz wyjechał do Gdańska, z kąd morzem dalszą odbędzie podróż do Petersburga.

J. Cesarzowiczowska Mość W. ks. Michał Pawłowicz, udając się za N. Panem wyjechał także do Kalisza.

PETERSBURG 9 Września. Ukaz rządzącego senatu, I departamentu. Z powodu doniesienia jeneralnego konsulatu rosyjskiego w New-York, iż zostający przy tymże konsulacie aktuaryusz Aleksy Ewstafijew samowolnie przeszedł na obywatela Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, i na przedstawienie o tém zarządzającego ministerstwem spraw zagranicznych, radcy tajnego Rodofinikin, komitet pp. ministrów, żurnalem 30 lipca przez N. Pana zatwierdzonym, postanowił: Ewstafiewa niezwłocznie wykreślić ze służby i uważać za pozbawionego w Rosyi wszelkich praw stanu, na zasadzie układu praw o stanach, artykułu 9, przypisu 1, punktu 3, i praw kryminalnych artykułu 250.

BERLIN 24 Września. Odebrano tu dnia wczorajszego drogą nadzwyczajną, wiadomość o zmianie ministerium biszpańskiego, na d. 11 b. m. nastąpionej w duchu opozycji.

WIEDEN 19 Września. Wracający do Paryża poseł turecki Amedszy Reszyd Bey, przybył tu i dziś w dalszą udaje się drogę.

Próby, robione z bronią palną, urządzoaną według metody pana Console, powiodły się bardzo pomyślnie, uzyskały potwierdzenie wyznaczonej do tego kommissyi, i nie można wątpić, że strzelby tego rodzaju w wojsku austriackiem zaprowadzone będą. Zdaje się nie ulegać już najmniejszej wątpliwości, że nastąpi redukcya korpusu ruchomego we Włoszech. Wydanem niedawno postanowieniem nadwornej rady wojennej, zarządzony został odwrot ośmiu batalijonów, do tego korpusu już ostatecznie wcielonych. Polecono także, aby rozpuścić 40 dywizyonów pociagowych, przez co 3000 koni jako wolne od użycia, na sprzedaż wystawione zostaną. Wszystkie te zmiany, zwłaszcza podczas zjazdu monarchów w Cieplicach, mają wielkie znaczenie, objawiają więcej niż kiedy tchnącą spokojnością politykę dworu naszego; przekonywają nareszcie, że mocarstwa pokładają zaufanie w systemie rządowym króla Ludwika Filipa. Nie należy wątpić, że skutkiem tego będzie opuszczenie przez Francuzów Ankony.

CIEPLICE 21 Września. Wiadomo tu z urzędowego źródła, że zamierzone obroty wojenne wojska skoncentrowanego we Włoszech pod dowództwem hr. Radeckiego, nie będą mieć miejsca z powodu grasującej w tym kraju cholery.

PARYŻ 16 Września. Badania i śledztwa w sprawie Fieschiego odhywiają się z niezmierną gorliwością, ale że jest nadzwyczajnie zawiślana, wszystko więc w jak największej zachowują tajemnicy. To tylko zdaje się być rzeczą prawie dowiedzioną, że sam Fieschi był całkiem podrzędnym agentem. Sam pan Pasquier zaczyna już wierzyć jemu, co on zeznaje, to jest: że odbierał pieniądze nie wiedząc od kogo pochodzą. Ilekroć bywa zapytany, jakie są jego polityczne widoki? zwykł odpowiadać: że nie ma żadnych; legitymistów i republikańców uważa za jedno.

Pierwsze zaliczenie otrzymał Fieschi przy pierwszym namawianiu go do zbrodni, to jest w styczniu bieżącego roku. Mówią, że dostał wszystkiego 10,000 fr. i że przehułał te pieniądze; a tymczasem wykrywa się ze śledztwa, że daleko mniej expensował, co dowodzi, że musi mieć u kogoś resztę pieniędzy w schowaniu, albo, że podanie jego co do otrzymanych 10,000 fr jest fałszywe. Zapewniają, że Morej dawał mu pieniądze, ale Morej zaprzecza temu, przyznając jedynie, że dawał tylko jałmużnę, ażeby pozbyć się jego natręctwa. Przeciwno Morejowi świadczy szczególnie konotatka pisana ołówkiem i na jego biurku znaleziona, obejmująca wyrazy: »Miesiąc lipiec przerazi całą Francję» co wskazywać się zdaje, że miał wiadomość o tém co zajęć miało, lubo zresztą jest to skazówka bardzo niedostateczna. Rachunki znalezione w jego pugilarysie, zgadzają się z resztą z zeznaniami: jest on jak się zdaje, naczelnikiem domu, trudniącego się znaczną robotą siodlarską, który to zakład trwa dotąd pomimo jego uwięzienia. Morej jest człowiek gwałtowny, w odpowiedziach swoich panu Pasquier, okazał się nieraz bardzo opryskliwy. Zapytywany, co może powiedzieć na zeznania Fieschiego, zwykł odpowiadać: »Fieschi jest nędznikiem, z którym nie miałem żadnej innej styczności, nad tę, jaka zachodzić może z smutnym biedakiem, któremu się udziela jałmużnę.»— Co się dotyczy wiadomego Pepin, utrzymuje Fieschi stale i uroczyście, że od niego otrzymał 200 franków na kupno broni, prochu i ołowiu. Zapewnia również, że Pepin był u niego dla obejrzenia machiny. Nadto przeciwko Morejowi ma miejsce jedno jeszcze ważne obwinienie, że jest dowiedziona istota czynu, że kufer Fieschiego był w domu jego, że wspomniona wyżej konotatka znajdowała się w tymże, i że Morej w chwili gdy ten kufer otwierano, wyjąwszy ją rzucił w tranzet. Fieschi jest już zupełnie zdrowy; z tego powodu dostaje teraz daleko skromniejszą żywność jak z początku, co go niezmiernie

martwi, ponieważ lubi łakotki.— O wszystkich innych w tej sprawie do śledztwa pociąganych, nic nie wiadomo.— W tych dniach przyprowadzono z Dunkierki, niejakiego Verbecke, a przynajmniej tak się mieniącego, który jest skompromitowany w zbrodni Fieschiego.

Donoszą z Perpignan że wyprawa nawarska do Katalonii zupełnie rozbitą i do Francji wypartą została, gdzie ją natychmiast rozbrojono.

Prefekci i podprefekci w chwilach rewolucji lipcowej mianowani, mają być po większej części z urzędu złożeni, a to wychodząc z zasady że nie cierpią karlistów, na których stronnictwo dzisiejsza doktrynerya wiele rachuje.

P. Rayneval domaga się odwołania z Madrytu, pieniądze nie mogą go zaspokoić. P. Aulaire chce mu ustąpić poselstwa w Wiedniu ale domaga się za to poselstwa w Londynie, o które się 4 kandydatów dobija. P. Rigny bawiący w Neapolu tylko tymczasowo przykrzy sobie piękność nieba i wzdycha także za mgłami Tamizy i za 300,000 franków które londyński poseł jako pensję pobiera.

gps.

Wydawca *prawdziwego katechizmu wiary* skazany został za obrazę religii na 6 miesięczne więzienie i 6000 fr. kary: znajdujące się jeszcze u niego egzemplarze mają być spalone. Pierwszy to wypadek od czasu rewolucji lipcowej, że pierwszy artykuł prawa z 25 marca 1822 zastosowany został.

Generał Kordowa tymczasowy dowódzca mianowany został naczelnym wodzem wojsk północnych i Vicekrólem nawarskim. gps.

BARCELONA 8 Września. Mówią że prowincye Valencya i Murcyja ogłoszone zostały w stanie oblężenia, o czem junty w Barcelonie i Saragossie dla współdziałania uwiadomionemi zostały. W Kartagenie zamówiono znowu 15,000 sztuk broni. Czynniki gruntowy dworski zupełnie, a duchowny w połowie zniesiony został. Postanowienie to wszakże

ma być Korteżom do zatwierdzenia przedstawione.

CORUNNA 28 sierpnia. Junta tutejsza podała prozbę do królowej, w której się użala na leniwe postępowanie rządu na drodze ulepszeń, na niestosowanie się do odezwy prokuratorów i widoczne pomnażanie się stronictwa Karlistów.— Przypominają dalej, że statut jest tylko podstawą, na której Korteży pyszny gmach wskrzeszenia narodowości wystawić mieli.

HAGA 11 Września. Ucichło zupełnie o naszych politycznych stosunkach, i nikt nie wie dotąd, czy sprawa nasza będzie przedmiotem narad w Cieplicach. Jakkolwiek od czasu odłączenia się Belgii, kwitnie nasz handel i nasza żegluga, jednakże głos powszechny przemawia zawsze za ostatecznym ukończeniem z Belgiją. W tym duchu widzimy przemawiające nieustannie holenderskie dzienniki, jeżeli jednak mamy mówić otwarcie, sądzimy z wielu innymi ziomkami naszymi, że tym razem nic stanowczego względem Belgii nie będzie w Cieplicach postanowionem. Najwięcej jeżeli przyjdzie do tego, że wznwione zostaną układy konferencyi Londyńskiej. Mowa królewska, którą na dniu 17 października, stany jeneralne zagajone będą, udzieli nam zapewne niejaką w tej mierze wiadomość. Projekta do różnych praw, tymże stanom przelożyć się mających, są już w znacznej części przygotowane. Między temi jest także nowo przerobiony projekt do prawa o podatku osobistym, który w krótkce będzie bezwątpienia przedmiotem szczególniejszej uwagi izb, z przyczyny że dotychczasowe prawo okazało się niedostatecznem i do licznych nieukontentowań było powodem.

LONDYN 18 Września. W Niedzielę między godziną 10 a 11 przeraził ogromny huk mieszkańców na Manchester-Square. Marya Wilson w Marylebone mieszkająca w przechodzie około mieszkania posła francuzkiego widziała słabe światło na ziemi; biorąc takowe za kawałek niedopalonego cygara, nie zważała na nie, lecz zaledwie uszła kilka

kroków usłyszała niezmierny łoskot, a za nim się obejrząc zdołała, ciężko kamieniem w głowę zranioną została. Lud zebrał się natychmiast, i szerzyła się wieść że maszyna piekielna zasadzona na posła francuzkiego wypaliła. Znaleziono jednak tylko roztrzaskany granat a później wykryto że dwie osoby nieznanome przechodziły tamtędy o godzinie 10, zapalili sobie świecę od przechodzącej kobiety, i spiesznie oddalając się rzekli do niej »już wszystko dobrze.« Szczególny ten wypadek zrobił tu wielkie wrażenie. grs

STAMBUŁ 2 Września. Dnia 28 z. m. książę Miłosz miał zaszczyt być przedstawionym sultanowi na uroczystej audyencyi, przy której obsypyany był wielkimi honorami, jakich mógł tylko ćudzoziemski panujący oczekiwać. Po krótkiej mowie powitania, tchnącej zapewnieniami szczerzej wierności i poświęcenia, wyrzeczonej przez księcia, zajął głos sultan dla zapewnienia księcia o swojej szczególnej łasce i przychylności. Kiedy skończył mowę, na jego skinięcie podano księciu Miłoszewi jako dar, wspaniały płaszcz honorowy, portret sultana w brylantowej oprawie zawieszony na złotym łańcuchu i szablę drogiemi kamieniami nabijaną. Książę ze swojej strony złożył także dla sultana przeznaczone dary, między którymi znajdował się piękny puhar wysadzany drogiemi kamieniami. Potem się książę pożegnał i oglądał jeszcze szczegóły w pałacu. Kiedy go opuszczał czekał na niego, jako nowy dowód względów, pyszny koń arabski, w bogatym rzedzie, ze szczerzo-złotemi strzemionami. Książę stosownie do życzeń sultana, siadł na tego konia i wrócił do pałacu będącego jego mieszkaniem. Zdaje się, że zaraza zmniejsza się tu nieco.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od 2 do 3 Października

Schmidt Franciszek, Jurkiewicz Szymon, Podlewska Ob. wszyscy z Polski; Scharfenberg Karol, Hansch Jan, Scheibner Albert, Hertz Jacenty, Zwan Walenty, Walikowski Ignacy wszyscy z Galicyi; Hartlaub Gustaw z Węgier, Jeziorański Józef z Wiednia.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Łaszczyński Stanisław do Polski, Bobrowski Zelisław hr: do Galicyi.